



**ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ  
V PRAZE  
FAKULTA DOPRAVNÍ**

**BEZPEČNÉ MĚSTO,  
MOŽNOSTI ÚPRAV  
KOMUNIKACÍ KE ZVÝŠENÍ  
BEZPEČNOSTI DOPRAVY**

**Ing. Bc. Dagmar Kočárková**

# 1. ÚVOD

- v obcích – 70 % dopravních nehod
- na vládní úrovni – Dopravní politika + strategické dokumenty (Národní strategie bezpečnosti silničního provozu)
- nutné řízení bezpečnosti na úrovni měst a obcí – vychází z vládních dokumentů, podmíněno stávající právní úpravou provozu na pozemních komunikacích a finančními možnostmi krajů, měst a obcí
- v současnosti **NEEXISTUJE** zákonná povinnost začlenit bezpečnost silničního provozu do plánů rozvoje

## Situace v ČR:

**Projekty, kde bezpečnost je pojímána v širších souvislostech, tj. ve spojení se zdravým způsobem života a ohledem na životní prostředí.**

- projekt **Bezpečná komunita**
- r. 1994 založena asociace **Národní síť Zdravých měst** ([www.nszm.cz](http://www.nszm.cz))
- projekty **Nadace partnerství** v rámci programu **Doprava pro 21. století**

## **2. ÚPRAVY KOMUNIKACÍ KE ZVÝŠENÍ BEZPEČNOSTI**

**Místa častých dopravních nehod ve městech a obcích:**

- Přechody pro chodce,**
- Oblast zastávek hromadné dopravy,**
- Křižovatky,**
- Průtahy silnic.**

**V letech 2001 – 2005 řešen projekt MD „Výzkum zvyšování bezpečnosti silničního provozu na pozemních komunikacích pomocí dopravně – inženýrských a dopravně – organizačních opatření“.**

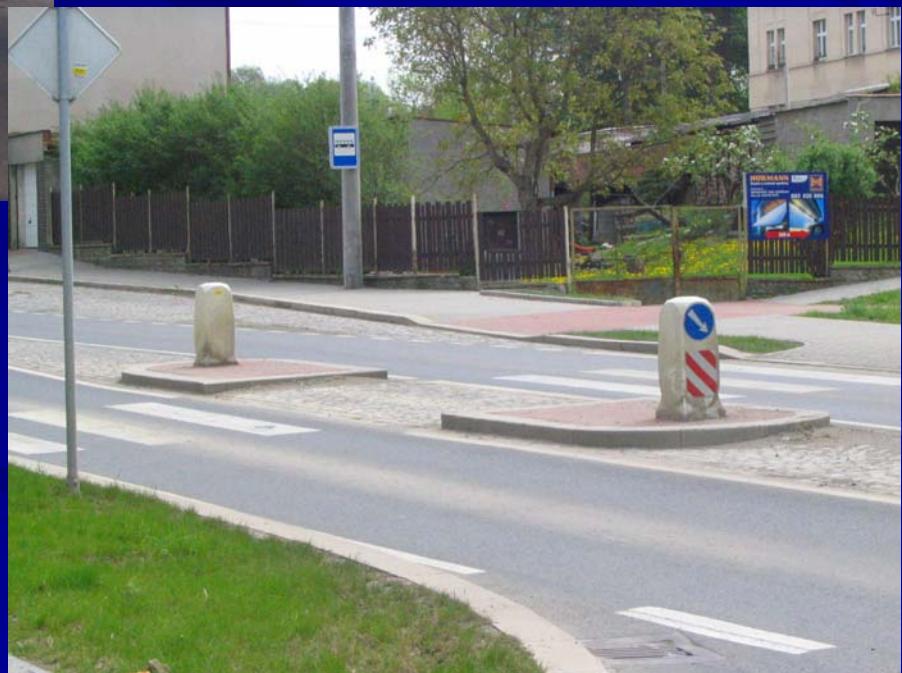
## **2. 1 Přechody pro chodce**

- **nehodovost chodců v ČR je 5x vyšší než je průměr v zemích EU**
- **v r. 2005 – usmrcto 244 chodců (11 dětí)**
- **v rámci výzkumného projektu byla sledována opatření, která by měla přispět ke zvýšení bezpečnosti v těchto oblastech**

## *Doporučení pro bezpečné uspořádání přechodu*

- zkrácení délky přecházení vložením středního dělícího ochranného ostrůvku,
- vysazené chodníkové plochy, které zužují profil přecházené komunikace a zajišťují lepší podmínky pro rozhled jak pro chodce, tak pro řidiče,
- zvýšení plochy přechodu – integrovaný příčný práh,
- optimalizované šířky jízdních pruhů, které přispívají k nižší rychlosti motorových vozidel,
- kvalitní osvětlení a dostatečné vybavení, tj. zajištění včasné viditelnosti chodce na přechodu za zhoršených podmínek a v noci.

# Střední dělící ochranný ostrůvek



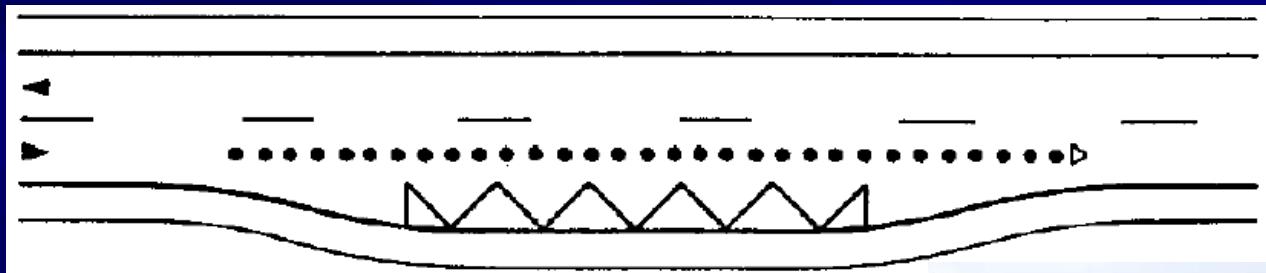
# Vysazené chodníkové plochy



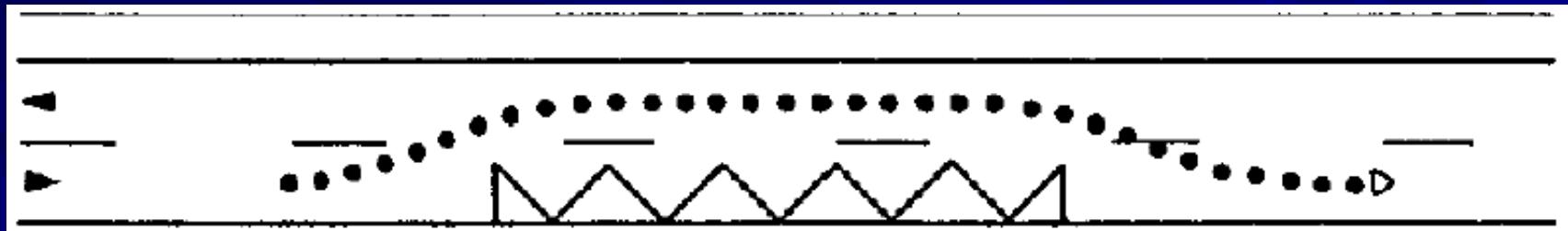
## 2. 2 Zastávky hromadné dopravy

*Typy autobusových zastávek*

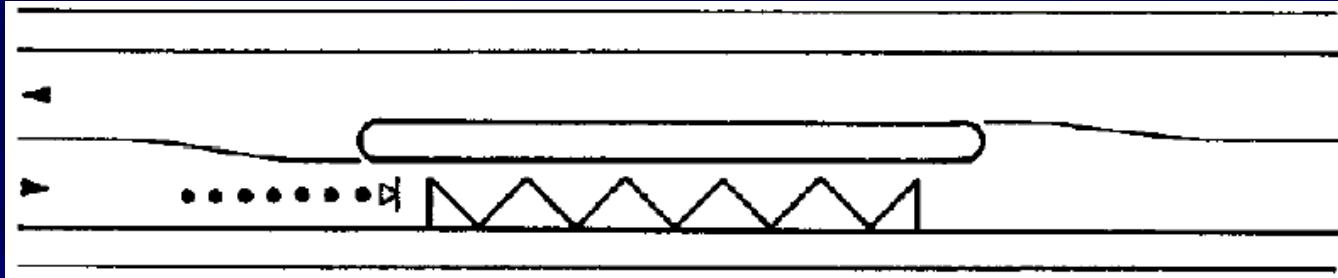
**typ I – zastávkový záliv,  $I > 800$  voz/hod,  $> 24$  bus/hod**



**typ II – zastávka na jízdním pruhu, I < 500  
(800) voz/hod, < 12 bus/hod, doba stání  
bus v zastávce < 20 sec**



**typ III – zastávka typu „zátka“,  $I < 500$  (800) voz/hod,  $< 12$  bus/hod, doba stání bus v zastávce  $< 20$  sec**



## *Doporučení pro bezpečné uspořádání tramvajové zastávky*

- **eliminace zastávek s výstupem na vozovku – nevýhodný výškový rozdíl při nástupu a výstupu, ohrožování cestujících automobily,**
- **zastávkové mysy – jízdní pruh je v prostoru zastávky nahrazen chodníkem, automobily jsou vedeny po kolejích,**
- **vídeňské zastávky – zastávka se zvýšenou vozovkou.**

## Zastávkový mys



**Zastávka „vídeňského typu“**

## **2. 3 Průtahy silnic obcemi**

### ***Doporučení pro bezpečné uspořádání průtahu***

- úprava přechodu extravilán – intravilán, např. přestavba průsečné křižovatky na vjezdu do města na okružní, příp. vložení vjezdového ostrůvku,
- úprava přechodů pro chodce vložením např. středního dělícího ostrůvku,
- vkládání vysazených chodníkových a zelených ploch do parkovacích pruhů.

## Vjezdový ostrůvek



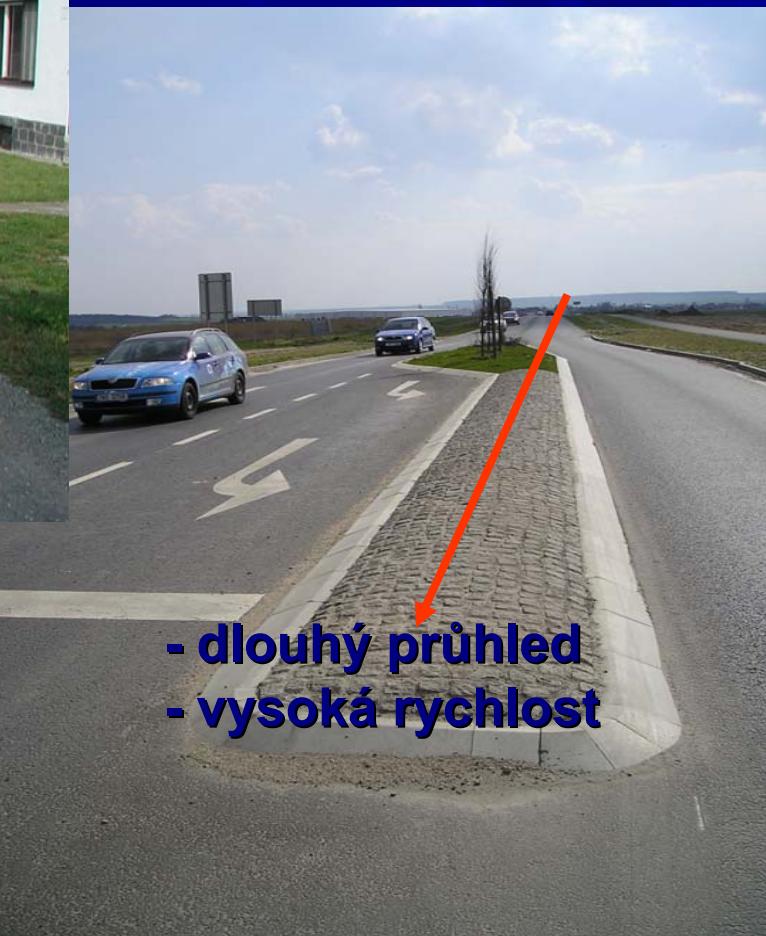
## Úprava průtahu



- hlavní komunikace v obci
- chybí chodníky, přechody



**Komunikace po úpravě**

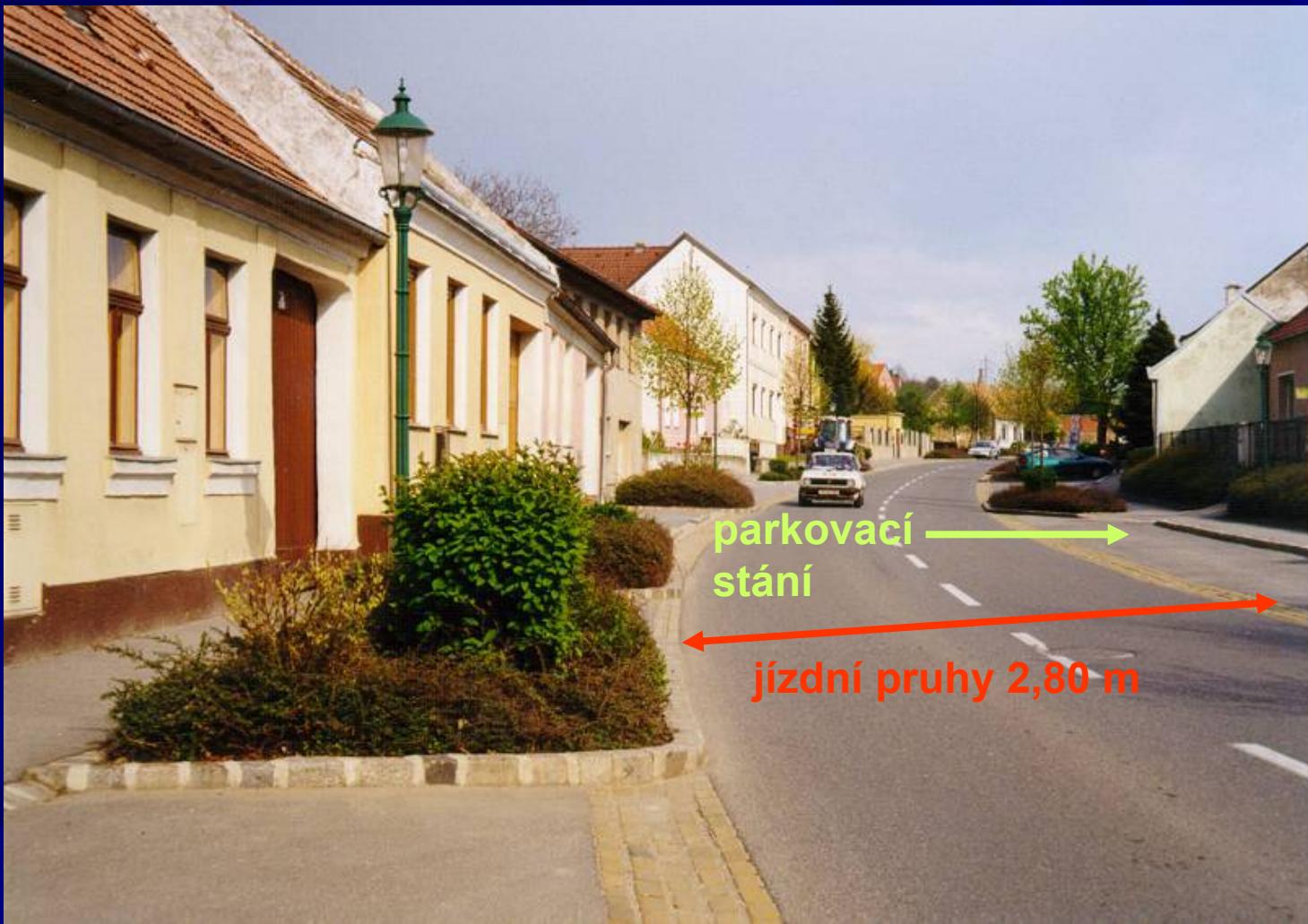


- dlouhý průhled
- vysoká rychlosť





# Optimalizace šířky jízdních pruhů (Rakousko)



## *Význam uvedených opatření na bezpečnost*

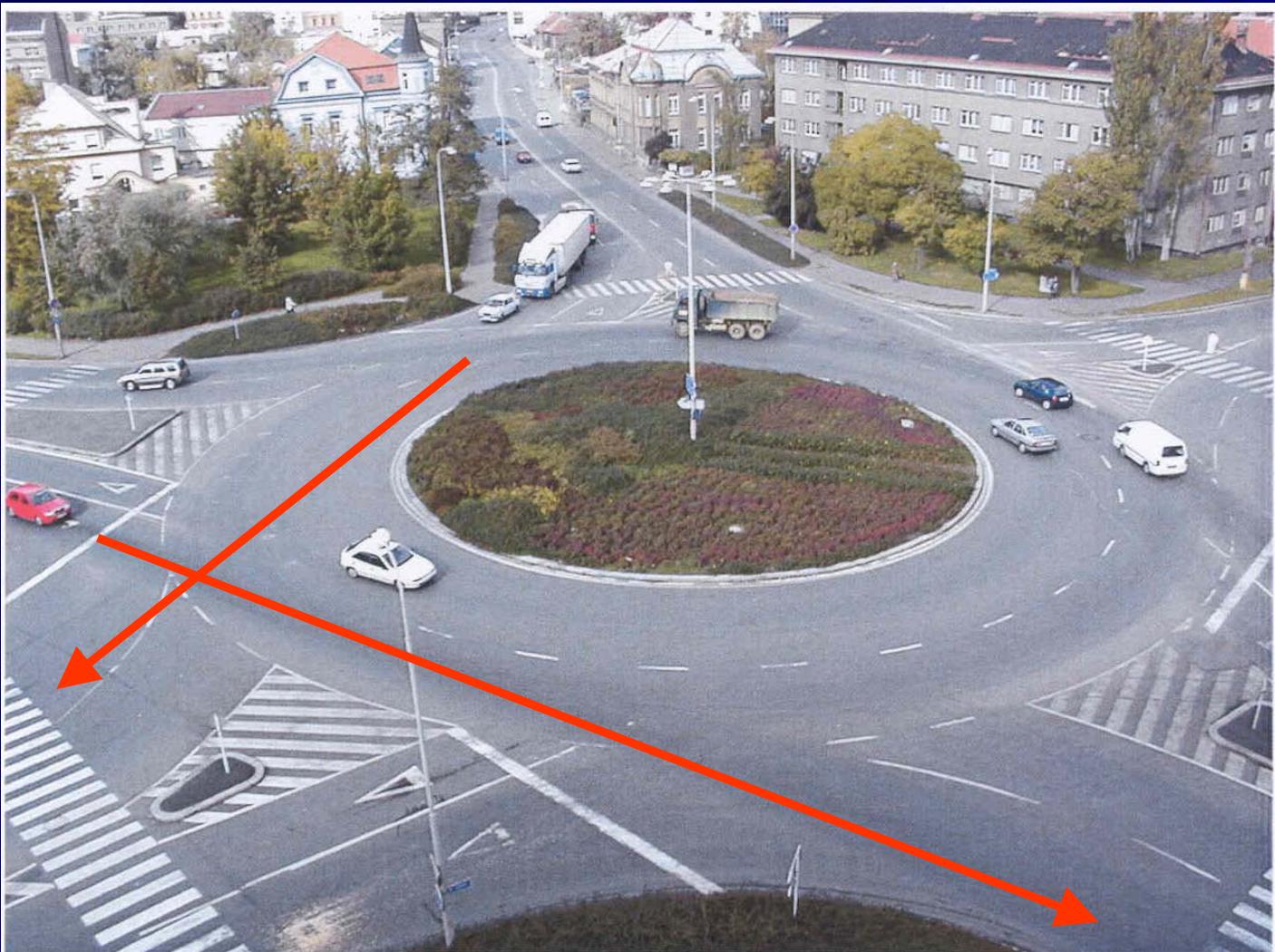
- podle výsledků pilotních projektů došlo k poklesu usmrcených při dopravních nehodách o  $\frac{3}{4}$ , vážně zraněných o  $\frac{1}{2}$  (za srovnatelné období),
- opatření na vjezdu do obce upozorní řidiče na změnu dopravního režimu (dojde zpravidla k zúžení a směrovému vychýlení komunikace),
- realizováním úprav dojde ke snížení rychlosti vozidel, zlepší se podmínky pro pěší a zatraktivní pro cyklistickou dopravu,
- úpravami není ovlivněna kapacita komunikace, dochází k menšímu počtu konfliktů mezi automobily a chodci (zjednodušení přecházení).

## **2. 4 Okružní křížovatky**

### **Doporučení pro bezpečné uspořádání OK**

- včasná postřehnutelnost v komunikační síti, vyznačení typu křížovatky, souvisí zejména s předností pro dosud hlavní proudy,
- správné dopravní značení na příjezdech,
- správná dispozice křížovatky
  - optimální poměr okružního pásu a pojížděného prstence,
  - kolmé vedení paprsků křížovatky, zamezení tangenciálních průjezdů křížovatkou,
  - dodržení správných rozhledových poměrů,
  - jednotnost počtu pruhů na okruhu, vjezdech a výjezdech,
  - zajištění dobré viditelnosti v noci a za zhoršených podmínek.







## 5. ZÁVĚR

- důležitým hlediskem návrhu úprav je bezpečnost silničního provozu,
- při realizaci opatření je nutné vycházet z analýzy dopravní nehodovosti se specifikací problémových míst a dopravních průzkumů.

# **Děkuji za pozornost**

**Dagmar Kočárková  
kocarkova@fd.cvut.cz**

**ČVUT v Praze Fakulta dopravní  
Ústav dopravních systémů**